

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

**Aktuální právní aspekty působení na
ukrajinském trhu**

Mgr. Monika Šimůnková Hošková

15.9.2022

Založení a zrušení společnosti

- Proces založení či zrušení společnosti na Ukrajině je v zásadě beze změny s výjimkou:
 - Notář neprovede úkony pro založení či zrušení společnosti v případě, že jsou iniciovány:
 - ✓ občany Ruské Federace, ledaže žijí na území Ukrajiny legálně,
 - ✓ korporací založenou podle práva Ruské Federace,
 - ✓ korporací, jejímž skutečným majitelem, společníkem nebo akcionářem je Ruská Federace, občan RF nebo korporace podle práva RF – pro české firmy se tedy může jednat o případ, kdy měly pobočku/korporaci v Rusku a tato měla dceřinou společnost na Ukrajině

Notář kromě standardní dokumentace, tak může požadovat od zakladatelů čestné prohlášení o tom, že nemají výše uvedenou vazbu na RF + související dokumenty (strukturu skupiny, pasy zakladatelů, resp. osob za ně jednajících, apod.)

Jmenování a odvolání statutárního orgánu v době války

- Stejně jako v případě založení či zrušení společnosti, notář odmítne provést nezbytné úkony pro změnu osoby statutárního orgánu, pokud zakladatel má vazbu na Ruskou Federaci,
- Tedy u společností s vazbou na Ruskou Federaci nelze změnit osobu statutárního orgánu
- V ostatních případech je možné změnu statutárního orgánu provést standardním způsobem.

Nepřítomnost statutárního orgánu

- Stejně důsledky může mít i nepřítomnost hlavního účetního
- Jmenovat zaměstnance dočasně vykonávajícího funkce statutárního orgánu,
- Jmenovat nový statutární orgán na dobu nepřítomnosti původního statutárního orgánu

Ani jedna z variant neznamena odvolání původního statutárního orgánu

- Odvolání nezvěstného bez jeho souhlasu a jmenování nového statutárního orgánu (nezvěstný má nárok na odstupné ve výši 6měsíčního výdělku)
- Odvolat bez souhlasu lze i v případě 4 měsíční nepřítomnosti v práci
- Změna se registruje obvykle rychle v řádu dní

Zařízení a provozovny /sídlo společnosti na okupovaném území

- Nutnost změnit sídlo a přesunout činnost
- Neplatnost povolení a smluv, dokud není změněno sídlo
- Neplatnost smluv, kde je jednou ze stran subjekt se sídlem na okupovaném území
- Zákaz dovozu/vývozu na/z okupované(ho) území zboží vyrobeného na okupovaném území
- Pokud není sídlo změněno na území, které není okupované, a výroba přesunuta – riziko podezření z kolaborace (v praxi se nelze vyhnout interakci s okupanty) – trestněprávní odpovědnost (Ukrajina zatím nezná trestní odpovědnost právnických osob, tj. riziko pro zástupce společností)

X

- Požadavky okupační správy – krajní nouze a jednání pod nátlakem?

Zařízení a provozovny na okupovaném území

- Pokud máte byznys na okupovaném území nebo obchodní vztahy k okupovanému území, je vhodné:
 - zpracovat seznam vnitřních pravidel pro vedení a další zaměstnance firmy, jak reagovat na požadavky okupační správy, aby se vyvarovali kolaboraci s okupanty,
 - dokumentovat jakékoliv akty nátlaku ze strany okupační správy nebo ozbrojenců,
 - prověřit účinné smlouvy a smluvní partnery + nastavení prověrky budoucích smluvních partnerů,
 - pozastavit činnost nebo přesunout činnost na území kontrolované Ukrajinou

Povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům povoláním k vojenské službě

- Zachovat místo a pozici
- Pracovní smlouva se neukončuje – příkaz o uvolnění
- Zvláštní evidence docházky – „jiný neodpracovaný čas“
- Je možné dočasně zaměstnance nahradit jiným,
- Povinnosti se vztahují i na zaměstnance, kteří utrpěli válečná zranění, ze kterých se zotavují, v zajetí nebo nezvěstné
- Dobrovolníci (domobrana) – předpisy nejsou zcela jednoznačné, ale v zásadě mají obdobné garance jako zaměstnanci, mají právo i na výplatu průměrného výdělku

Další pracovněprávní aspekty

- V pracovněprávních vztazích větší tlak ze strany zaměstnanců na distanční způsob práce (home office) z důvodu bezpečnosti,
- Zrušení nutnosti oznamovat změnu pracovních podmínek 2 měsíce předem,
- K převedení zaměstnance na jinou práci se nevyžaduje jeho souhlas
- Je možné schválit neplacenou dovolenou i na déle než 15 dnů v kalendářním roce (se souhlasem zaměstnance)
- Placenou dovolenou může zaměstnavatel zakázat, pokud jde o zaměstnance v kritické infrastruktuře
- Méně formální způsob uzavření pracovní smlouvy
- Prodloužení týdenní pracovní doby (60 h), zkrácení doby nepřetržitého odpočinku (24 h); chráněné kategorie zaměstnanců mohou nyní pracovat i v noci nebo dělat fyzicky náročnou práci.

Platby a dodávky obchodním partnerům nacházejícím se v blízkosti fronty

- Aktuálně žádná speciální pravidla
 - Platby z Ukrajiny jsou omezeny – v zásadě pouze za zboží, nikoliv za služby, nikoliv výplata dividend [Про внесення змін до постанови К... | від 07.07.2022 № 761 \(rada.gov.ua\)](#).
 - Pravidlo 180 dnů pro platbu/dovoz
 - Daňové a celní výhody pro zboží nezbytné pro potřeby kritické infrastruktury

Dočasný dovoz zařízení

- Na začátku války nemožnost pohybu zboží přes hranici
- Stejně tak NBU zakázala platby za dovoz zboží a služeb s výjimkou kriticky důležitého zboží
- Nicméně od července 2022 bylo zboží, jehož dovoz/vývoz byl zakázán, vyjmuto ze seznamu a byly v něm ponechány pouze služby
- Dočasný dovoz zboží by měl aktuálně probíhat standardním způsobem, nicméně aktuální informace je třeba vždy ověřovat s celním úřadem
- Pokud je porušena povinnost zpětného vývozu v důsledku války – jde o vyšší moc = zproštění odpovědnosti za porušení

Náhrada újmy způsobené válkou

- Oznámení o zničeném poškozeném majetku mohou podat nejen jeho vlastníci, ale i další osoby (např. stavebníci u rozestavěných staveb, investoři ve výstavbě, právní nástupci nebo dědicové vlastníků)
- Oznámení lze podat osobně, prostřednictvím portálu <https://diia.gov.ua/> nebo u notáře
- Další způsoby oznámení prostřednictvím <https://dokaz.gov.ua/>, <https://warcrimes.gov.ua/>
- Pro určení výše újmy nutno shromáždit veškerá fakta a dokumenty o zničeném majetku, způsobu zničení, době zničení atd.
- Kromě skutečné újmy je možné registrovat i ušlý zisk
- V blízké době by měl být spuštěn Registr poškozeného a zničeného majetku

Děkuji za pozornost.

hoskova@peterkapartners.cz

Czech Republic Slovakia Ukraine Bulgaria
Poland Romania Belarus Hungary

Výše uvedená sdělení jsou pouze informativní a nemohou být považována za jakýkoliv právní názor či radu v konkrétní věci nebo za vyčerpávající přehled všech aspektů ukrajinského práva.

PETERKA & PARTNERS LLC v Kyjevě je připravena Vám poskytnout potřebné právní služby a podrobné posouzení konkrétního případu nebo aspektu v ukrajinském právu a neváhejte se na nás za tím účelem kdykoliv obrátit.

Czech Republic Slovakia Ukraine Bulgaria
Poland Romania Belarus Hungary